

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра садово-паркового господарства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

 Ірина ПУШКА

« 01 » серпня 2025 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА**

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство

Спеціальність: 206 Садово-паркове господарство

Освітня програма: Садово-паркове господарство

Факультет: Лісового і садово-паркового господарства

Умань – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія садово-паркового мистецтва» для здобувачів вищої освіти спеціальності 206 Садово-паркове господарство освітньої програми Садово-паркове господарство. – Умань: Уманський національний університет, 2025. 14 с.

Розробники: Ірина ПУШКА, к. с.-г. н. доцент

 Ірина ПУШКА

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри садово-паркового господарства
Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Завідувачка кафедри садово-паркового господарства

 Юлія ВЕЛИЧКО

«29» серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету лісового і садово-паркового господарства
Протокол від «01» 09 2025 року № 1

Голова Михайло ШЕМЯКІН

«01» вересня 2025 року

© УНУ, 2025 рік

© Пушка І.М., 2025 рік

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – ECTS – 4	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство	Обов'язкова
Модулів – 2	Спеціальність: 206 «Садово-паркове господарство»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 6		2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат, презентація		Семестр
Загальна кількість годин – 120		3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студентів – 5	Освітній рівень: бакалавр Освітня програма: «Садово-паркове господарство»	Лекції
		26 год.
		Практичні
		28 год.
		Самостійна робота
66 год.		
		Вид контролю: залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робочу програму навчальної дисципліни «Історія садово-паркового мистецтва» розроблено відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва.

Навчальна дисципліна «Історія садово-паркового мистецтва» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою Садово-паркове господарство підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 206 Садово-паркове господарство галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство.

Мета вивчення дисципліни. Курс «Історія садово-паркового мистецтва» спрямовано на формування у студентів знань та умінь про історію мистецтва створення садів, парків і інших територій, що озеленюють; прищепити вміння бачити й розуміти й прекрасне.

Завданнями вивчення дисципліни є

- забезпечення засвоєння теоретичних і прикладних аспектів історії та естетики садово-паркового мистецтва;
- формування уявлення про сад як вид мистецтва;
- формування уявлення про основні стилі садово-паркового дизайну;
- ознайомлення з основними естетично-філософськими напрямками садового мистецтва;
- навчити вмінню бачити, розуміти й створювати прекрасне.

У **структурно-логічній схемі** освітньої програми, дисципліна «Історія садово-паркового мистецтва» викладається у третьому семестрі. Передують вивченню дисципліни історія та культура України, філософія, вступ до фаху. Логічним продовженням вивчення історії садово-паркового мистецтва є дисципліни: ландшафтна архітектура, основи містобудування, топіарне мистецтво.

Вивчення навчальної дисципліни «Історія садово-паркового мистецтва» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Садово-паркового господарства» спеціальності 206 Садово-паркове господарство галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Історія садово-паркового мистецтва»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр ПРН	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 2	ЗК.2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ПРН 1	Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, національної гідності та патріотизму.
ЗК3	Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність.	ПРН 1	Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, національної гідності та патріотизму.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання

за навчальною дисципліною «Історія садово-паркового мистецтва», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Історія садово-паркового мистецтва»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.2	основні історичні етапи розвитку суспільства, техніки, технологій і предметної області	Словесний, наочний, пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; частково-пошуковий; дослідницький; дискусії, дебати, проблемного викладу, екскурсії, самонавчання через Moodle	усне опитування, письмове опитування тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.3	- загальні особливості історії України; - особливості розвитку політичного та культурного життя; - специфіку територіального та політичного устрою України		
2	Уміння/навички:		
2.2	оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності	Словесний, наочний, пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; частково-пошуковий; дослідницький; , екскурсії, дискусії, дебати, проблемного викладу, самонавчання через Moodle	усне опитування, письмове опитування тестування, виконання індивідуальних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.3	- оцінювати події з позицій загальнолюдських цінностей з метою забезпечення розвитку загальної культури та моральних якостей; - аналізувати явища духовного життя, орієнтуватися в багатому світі духовної культури.		
3	Комунікація:		
3.2	Формування власної позиції щодо моральних, культурних, наукових цінностей та їх застосування в усіх сферах життєдіяльності	Словесний, наочний, пояснювально-ілюстративний; частково-пошуковий; дослідницький; дискусії, дебати, проблемного викладу, , екскурсії, самонавчання через Moodle	підготовка тематичних рефератів, представлення презентацій, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
3.3	Формування власної позиції щодо особливостей державотворчих процесів і культури		
4	Відповідальність і автономія		
4.2	Удосконалювати теоретичні знання з розвитку демократичного суспільства	Словесний, наочний, пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; частково-пошуковий; дослідницький; дискусії, дебати, проблемного викладу, , екскурсії, самонавчання через Moodle	підготовка тематичних рефератів, представлення презентацій, виконання індивідуальних завдань
4.3	Мати власні судження відповідно до отриманої інформації. Збагачувати власну духовну культуру шляхом самоосвіти.		

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Історія садово-паркового мистецтва»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 1	Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, національної гідності та патріотизму.	Словесний, наочний, пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; частково-пошуковий; дослідницький; дискусії, дебати, проблемного викладу, самонавчання через Moodle	усне опитування, письмове опитування тестування, виконання індивідуальних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1 Історія стародавнього мистецтва Старого світу

ЗМ.1. Історичний огляд розвитку садово-паркового мистецтва Стародавнього світу

Тема 1. Формування об'єктів садово-паркового мистецтва на ранніх етапах розвитку цивілізації (Стародавній світ).

1. Історичний аспект походження саду. Основні фактори, що вплинули на прийоми ландшафтної організації територій історичних садів.

2. Сади Єгипту
3. Сади Межиріччя (Месопотамії).
4. Сади в Ассирії і Вавилоні. Висячі сади Семіраміди.
5. Сади Персії.
6. Сади Іудеї

Тема 2 Сади стародавньої Греції та Риму.

1. Місце саду в культурі Древньої Греції.
2. Рим: міська цивілізація й виникнення вілли.

ЗМ.2. Садово-паркове мистецтво епохи Середньовіччя

Тема 3. Сади середньовічної Європи.

1. Сади середньовічної Європи.
2. Типи садів: монастирські, замкові, ботанічні, лікарські.
3. Сади пізнього Середньовіччя.

Тема 4. Сади сходу в епоху Середньовіччя,

1. Загальні риси садів Ісламу.
2. Шедеври арабського садово-паркового мистецтва.
3. Сади давньої Індії. Тадж Махал.
4. Сади Китаю. Природні й штучні елементи саду. Гори й камені. Вода й земля. Квіти й дерева.
5. Філософія й поезія японського саду. Елементи пейзажного саду. Храмові, замські й міські сади.

Модуль 2

Історія садово-паркового мистецтва Нового часу

ЗМ.3. Історичний огляд розвитку садово-паркового мистецтва XV- XVII ст.

Тема 5. Садово-паркове мистецтво епохи Відродження.

1. Загальні риси садово-паркового мистецтва та архітектури епохи Відродження.
2. Епоха садово-паркового мистецтва Італії.
3. Сади Франції в епоху Відродження.
4. Видатні сади епохи Відродження центральної та східної Європи та скандинавських країн.

Тема 6. Стил ь бароко в садах Європи

1. Характерні риси садового мистецтва бароко. Принципи побудови композиції регулярного саду бароко.
2. Франція

3. Італія
3. Садово-паркове мистецтво Німеччини, Австрії, Бельгії та інших європейських країн.
4. Садово-паркове мистецтво України часів бароко.

ЗМ.4. Огляд розвитку садово-паркового мистецтва XVIII- XX ст.

Тема 7. Пейзажне мистецтво Європи XVIII–XIX ст.

1. Загальні риси організації садово-паркового мистецтва європейських країн XVIII–XIXст.
2. Парки Англії, Франції та Італії
3. Парки східної Європи.

Тема 8. Садово-паркове мистецтво кінця XIX- XX ст.

1. Еклектика та модернізм кінця XIX- XX ст.
2. Міські сади і парки західної Європи.
3. Садово-паркове мистецтво східної Європи XIX- XX ст.
4. Сади та парки Китаю.

Модуль 3

Садово-паркове мистецтво Новітньої доби

ЗМ. 5. Садово-паркове мистецтво XX- XXI ст.

Тема 9. Сади і парки різного призначення

1. Сади ті парки дидактичного призначення
2. Поліфункціональні та спеціалізовані парки

Тема 10. Садово-паркове мистецтво доби урбанізації

1. Пошук нових ландшафтних рішень у садах і парках XX ст.
2. Урбанізація та шляхи деурбанізації.
3. Пошук оптимальної моделі міста
4. Сад – архітектурний простір у рослинному аранжуванні.

ЗМ 6. Сучасне садово-паркове мистецтво

Тема 11. Modern trends in landscape architecture (Сучасні тенденції в ландшафтній архітектурі)

1. Complementing the artificial landscape with natural elements. (Доповнення штучного ландшафту природними елементами.).
2. Landscaping of special purpose areas. (Озеленення територій спеціального призначення.).
3. Expansion of style directions. (Розширення стильових напрямків.).

Тема 12. Садово-паркове мистецтво України: минуле, сучасне, майбутнє.

1. Традиції минулого в сучасному садово-парковому мистецтві України
2. Садовий дизайн по новому.
3. Проблеми та рішення ландшафтного дизайну в Україні.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л		пр.	с.р.	
1	2	3	4	5
Модуль 1 Історія стародавнього мистецтва Старого світу				
ЗМ.1. Історичний огляд розвитку садово-паркового мистецтва Стародавнього світу				
Тема 1. Формування об'єктів садово-паркового мистецтва на ранніх етапах розвитку цивілізації Сади Ассирії та Вавилону, Персії й Іудеї.	9	2	2	5
Тема 2. Стародавньої Греції та Риму.	9	2	2	5
Разом за змістовим модулем 1	18	4	4	10
ЗМ.2. Садово-паркове мистецтво епохи Середньовіччя				
Тема 4. Сади середньовічної Європи.	9	2	2	5

Тема 5. Сади сходу в епоху Середньовіччя	9	2	2	5
Разом за змістовим модулем 2	18	4	4	10
Модуль 2. Історія садово-паркового мистецтва Нового часу				
ЗМ.3. Історичний огляд розвитку садово-паркового мистецтва XIV-XVII ст.				
Тема 7. Садово-паркове мистецтво епохи Відродження.	9	2	2	5
Тема 8. Стиль бароко в садах Європи*	9	2	2	5
Разом за змістовим модулем 3	18	4	4	10
ЗМ.4. Огляд розвитку садово-паркового мистецтва XVIII-XIX ст.				
Тема 9. Пейзажне мистецтво Європи XVIII–XIX ст.	9	2	2	5
Тема 10. Садово-паркове мистецтво кінця XIX-XX ст.	9	2	2	5
Разом за змістовим модулем 4	18	4	4	10
Всього годин	90	20	20	50
Модуль 3. Садово-паркове мистецтво Новітньої доби				
ЗМ. 5. Садово-паркове мистецтво XX-XXI ст.				
Тема 11 Садово-паркове мистецтво доби урбанізації	10	2	4	6
Разом за змістовим модулем 5.	12	2	4	6
ЗМ 6. Сучасне садово-паркове мистецтво				
Тема 12. Modern trends in landscape architecture ** (Сучасні тенденції в ландшафтній архітектурі).	8	2	2	4
Тема 13. Садово-паркове мистецтво України: минуле, сучасне, майбутнє.	10	2	2	6
Разом за змістовим модулем 6	18	4	4	10
Всього годин	30	6	8	16
Разом	120	26	28	66

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

**тема викладається англійською мовою

5. Теми практичних занять

Таблиця 5

Зміст заняття	Кількість годин
Тема 1. Формування об'єктів садово-паркового мистецтва на ранніх етапах розвитку цивілізації. Сади Ассирії та Вавілоу, Персії й Іудеї.	2
Тема 2. Сади стародавнього Єгипту	2
Тема 3 Садово-паркове мистецтво стародавньої Греції та Риму.	2
Тема 4. Сади середньовічної Європи.	2
Тема 5. Сади Індії та Ісламу	2
Тема 6. Сади Сходу.	2
Тема 7. Садово-паркове мистецтво епохи Відродження.	2
Тема 8. Стиль барокко в садах Європи	2
Тема 9. Пейзажне мистецтво Європи XVIII–XIX ст.	2
Тема 10. Садово-паркове мистецтво кінця XIX- XX ст.	2
Тема 11. Архітектура доби урбанізації.	4
Тема 12. Modern trends in landscape architecture (Сучасні тенденції в ландшафтній архітектурі).	2
Тема 13. Ландшафтна архітектура України: минуле, сучасне, майбутнє.	2
Разом	28

6. Самостійна робота

Самостійна робота студентів є предметом самостійного опрацювання студентами

додаткового матеріалу у вигляді опорного конспекту з подальшим його захистом у формі колоквиуму.

Таблиця 6

Самостійна робота

Теми самостійної роботи	Години
Тема 1. Садово-паркове мистецтво Єгипту та країни Межиріччя. Найдавніші сади Шумеро-Акадинської цивілізації. Сад з поховання Небамун. Модель первісного саду в поховальному комплексі, доба 11-ї династії. Сади фараонів і придворних. Храмові сади Єгипту.	5
Тема 2. Садово-паркове мистецтво стародавніх мусульманських садів, садів Індії та народів Мексики. Поширення чар-багової системи у садівництві мусульманських народів Найдавніші сади Індії. Палацово-парковий ансамбль Удайпура. Плаваючі сади Кашміру. Поширення в Індії мусульманських садів. Мексиканські садичінапси.	5
Тема 3 Садово-паркове мистецтво Стародавнього Китаю. Перші імперські сади у Пекіні. Монастирські сади. Використання у садах карликових дерев, форм малої архітектури та декоративного каміння. Сади рідкісних пейзажів.	5
Тема 4. Садово-паркове мистецтво Японії. Особливості японських національних садів. Імператорські, монастирські та приватні сади. Сад імператриці Суйко. Чайні сади.	5
Тема 5. Садово-паркове мистецтво Стародавньої Греції. Виникнення німфеїв та героїнів. Сади гімнасій, театрів та приватні сади. Сади та парки малої Азії. Парк Дафни, Папейон, Афінський Акрополь.	5
Тема 6. Садово-паркове мистецтво Стародавнього Риму. Перистильні сади. Форуми. Римські міські та замські вілли. Розвиток топіарного мистецтва. Вілли імператорів. Громадські сади. Марсове поле.	5
Тема 7. Садово-паркове мистецтво епохи Середньовіччя. Монастирські, замкові та призамкові сади. Поширення лікарських садів. Ісламські сади Середньовіччя. Палацові сади.	5
Тема 8. Садово-паркове мистецтво епохи Відродження. Італійський терасовий сад. Реконструкція італійських міст за епохи Відродження. Поширення міських та замських віл (палаццо). Виникнення терасового італійського парку. Вілли Лації і Тоскани. Вілли Медичі, Поджо, Ланте, Ротонда тощо.	5
Тема 9. Садово-паркове мистецтво епохи Бароко. Регулярний французький сад. Поширення стилю бароко в італійській архітектурі. Італійські сади бароко. Ренесансні сади Франції. Становлення регулярного французького парку. Вол е Віконт, Версаль, Сен-Клу, Елісейські поля та Тюільрі. Поширення барокового парку будівництва в країнах Європи.	5
Тема 10. Становлення ландшафтного стилю у садово-парковому мистецтві Європи. Класичний англійський парк. Становлення романтичного ландшафтного парку. Закладання парків та скверів у англійських містах. Парки Стоу, К'ю, Гайдн-парк. Поширення пейзажних парків у країнах Європи: Малий Тріанон, Емернонвіль у Франції. Вертліц та Мускау у Німеччині. Парк палацу Гуель у Іспанії.	5
Тема 11. Розвиток садово-паркового мистецтва у ХХ ст. та на сучасному етапі. Реконструкція та перепланування європейських міст. Виникнення містобудівних утопій. Будівництво в Англії Лечворса — міста-саду. Садово-паркове мистецтво США. Виникнення перших національних парків.	6
Тема 12 Сучасні тенденції розвитку садово-паркового мистецтва. Природні, історичні та рекреаційні садово-паркові зони. Екологічні аспекти садово-паркового будівництва.	
Тема 13. Садово-паркове мистецтво епохи Київської Русі та України XIV—	4

XVII ст. Перші згадки про сади Київської Русі. Приватні та прицерковні сади. Голосіївські та Печерські сади. Князівські Лови поблизу Києва. Сади Печерської Лаври. Занепад садівництва після монголо-татарської навали.	
Тема 14. Садово-паркове мистецтво України XVIII поч. XX ст. Поширення регулярних парків Печорський парк, парк Олександрія. Парки регулярного стилю: Качанівський парк, Софіївка.	6
Разом	66

Індивідуальні завдання

Для набуття комунікаційних навичок студенти представляють індивідуальні завдання у формі реферату та презентації. З переліку рекомендованих тем студент обирає одну тему для виконання індивідуального завдання. Індивідуальне завдання здається не пізніше, ніж за два тижні до початку екзаменаційної сесії.

1. Творчість Андрео Палладіо. Північний маньєризм. Народження символіки і програми саду.
2. Пейзажний рух у Німеччині впродовж XVIII – початку XIX ст.
3. Англійське садово-паркове мистецтво пізньовікторіанського й едвардіанського періодів
4. Натуралістичний сад Вільяма Робінсона.
5. Котеджний сад. Сади Руху мистецтв і ремесел.
6. Формальний сад. «Італійські сади».
7. Сади Г. Джекілл і Е. Латченса.
8. Народження філософського саду. Естетика лорда Е. Шефтсбері.
9. Почуття «природності» Олександра Поупа і його садиба в Твікенхемі.
10. Лорд Берлінгтон і англійське палладіанство.
11. Теоретики нового стилю Стефан Швітцер і Баті Ленглі.
12. Чарлз Бріджман: на межі регулярності і мальовничості.
13. Раушем: ранній пейзажний парк Вільяма Кента.
14. Організація далеких видів. «England's greatest gardener»
15. Ланселот Браун. Долина Венери й поезія парку.
16. Гемфрі Рептоне. Вільям Шенстон - винахідник «прикрашеної ферми».
17. Нові риси садово-паркового мистецтва у середині XIX століття.
18. Створення перших національних парків й лісопарків в Америці та Європі.
19. Живописний сад Клода Моне у Живерні.
20. Теорія Е. Ховарда «Місто-сад майбутнього».
21. Приклади стильових напрямків у світовому садово-парковому мистецтві на початку XX століття. Модернізм.
22. Розвиток садово-паркового мистецтва у XX та на початку XXI ст. Екологічні сади.
23. Історія виставки квіткового і ландшафтного дизайну у Челсі

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: словесний; наочний; пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; частково-пошуковий; дослідницький; проблемного викладу, стимулювання і мотивації студентів; контролю і самоконтролю в навчанні; інтегровані методи, інтерактивні методи, активні, інноваційні, наочні методи навчання, тощо.

Задля забезпечення детального вивчення історичних аспектів садово-паркового мистецтва лекції та практичні заняття можуть проходити в дендрологічному парку «Софіївка» НДІ НАНУ та у інших паркових насадженнях м. Умань.

Матеріали курсу «Історія садово-паркового мистецтва» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=801>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль реалізується у формі опитування, захисту практичних робіт, виступів на семінарських та практичних заняттях, тестів, колоквиумів, проведення контрольних робіт тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною при виставленні підсумкової оцінки (балів) з дисципліни. Контроль самостійної роботи проводиться шляхом оцінювання конспекту та його захисту у формі колоквиуму. Контроль над виконанням індивідуальних завдань відбувається шляхом перевірки реферату та захисту презентації.

При контролі систематичності та активності роботи на заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання робіт, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на заняття; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Відповідно до Положення про академічну успішність в УНУ (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/ze58>) рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання поточного контролю з урахуванням усіх видів робіт виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру.

10. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, тощо).

Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) студент може набрати максимально 100 балів (табл. 7).

Таблиця 7

**Розподіл балів, присвоюваних студентам при вивченні дисципліни
«Історія садово-паркового мистецтва»**

Поточний (модульний) контроль																		
К-сть балів	модуль 1						модуль 2					модуль 2			Сам. робота	Інд. завдання		
	ЗМ 1			ЗМ 2			ЗМ 3		ЗМ 4			МК	ЗМ 5				ЗМ 6	МК
Теми ЗМ	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	T.7	T.8	T.9	T.10	МК		T.11	T.13	T.14	МК	Сам. робота	
Бали	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		10	5	5	5			5

Підсумкова оцінка за результатами вивчення курсу виставляється згідно шкали оцінювання відповідно нормативних документів УНУС (табл. 8).

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального

матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Таблиця 8

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

11. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Пушка І.М., Калюжна Л.В. Методичні рекомендації для підготовки до практичних робіт з дисципліни «Історія садово-паркового мистецтва» для здобувачів вищої освіти спеціальності НЗ «Садово-паркове господарство» – Умань: УНУ, 2025. – 45 с.

2. Пушка І.М. Опорний конспект лекцій з курсу «Історія садово-паркового мистецтва» для здобувачів вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» – Умань: УНУС, 2024. – 45 с.

3. Пушка І.М., Калюжна Л.В. Методичні рекомендації для підготовки до самостійних робіт з дисципліни «Історія садово-паркового мистецтва» для здобувачів вищої освіти спеціальності 206 «Садово-паркове господарство» – Умань: УНУС, 2023. – 12 с.

4. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Історія садово-паркового мистецтва» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 206 Садово-паркове господарство. URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=801>

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Кучерявий В.П. Історія ландшафтної архітектури. Підручник. – Львів: «Новий світ – 2000», 2020 – 702 с.

2. Білоус В.І. Садово-паркове мистецтво. Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів. / В.І. Білоус – ДС: Науковий світ, 2001. – 299 с.

Допоміжна

1. Бреус Н. Ю. Ретроспективний аналіз розвитку паркобудівництва у м. Києві та проблеми міських парків на сучасному етапі їх розвитку. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Лісівництво та декоративне садівництво. 2013. Вип.

187 (1). С. 22-30.

2. Клименко Ю. О. Еколого-біологічні основи відновлення старовинних парків Полісся та Лісостепу України. дис. ....д. с.-г. н.: 06.02.01. Львів, 2012. 413 с.

3. Клименко Ю. О., Кузнецов С. І., Черняк В. М. Старовинні парки України загальнодержавного значення : довідник. Ч. 1: Полісся та Лісостеп. Тернопіль : «Мандрівнець», 1996. С. 34.

4. Липа О.Л. Аптекарьські, ботанічні й акліматизаційні сади як інтродукційні осередки. Труды Ботанічного саду АН УРСР. Том 1. Київ, 1949. С. 49-65.

5. Олексійченко Н. О., Гатальська Н. В., Подольхова М.О., Мавко М.С. Меморіальні парки Києва : монографія. Біла Церква : Олександр Пшонківський. 2017. 336 с.

6. Олексійченко Н.О., Гатальська Н.В. Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва Центральнопридніпровської височинної області: монографія - К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2012.

7. Парки Києва – пам'ятки садово-паркового мистецтва. «Аскольдова могила» – парк-пам'ятка місцевого значення. Київ. 2004. 20 с. Родічкін І. Д., Родічкіна О. І. Старовинні маєтки України : книга-альбом. Київ : Мистецтво, 2009. 384 с.

8. Копотун, В. А. Магія любові = The magis of love / В. А. Копотун, В. А. Козицька. - Умань : АЛМІ, 2003. - 44 с. - Укр., англ.

9. Гаврильченко, Ф. П. Софіївка-Сад [Текст] / Федір Гаврильченко ; [уклад., авт. передмови і ред. Володимир Поліщук]. - Черкаси : Чабаненко Ю., 2016. - 473, [1] с. : фотоіл.

10. Rumiankov, Y. O. (2017). Паркове насадження "Дубинка" Національного дендрологічного парку "Софіївка; НАН України. Scientific Bulletin of UNFU, 27(5), 43-47. <https://doi.org/10.15421/40270508>.

11. І.М. Пушка Комплексна оцінка скверу ім. І. Черняхівського м. Умань Черкаської області та пропозиції щодо його відновлення // Вісник Уманського національного університету садівництва. № 1, 2022. Умань «Сочінський М.М.» С. 115-120. URL: <https://visnyk-unaus.udau.edu.ua/arxiv-nomerv/2022/n1-2022/kompleksna-ocinka-skveru-im.-i.-chernyahovskogo-m.-uman-cherkaskoi-oblasti-ta-propozicii-shhodo-jogo-vidnovlennya.html>

12. Пушка, І. М., Шлапак, В. П., Поліщук, В. В., Величко, Ю. А., Осіпов, М. Ю. (2022). Особливості формування зелених насаджень кампусу закладу вищої освіти на прикладі Уманського національного університету садівництва. *Науковий вісник НЛТУ України*, 32(4), 32-37. URL: <https://doi.org/10.36930/40320405>.

13. Пушка, І. М. Проблеми оптимізації паркового середовища з урахуванням потреб населення з обмеженими фізичними можливостями // *Вісник Уманського національного університету садівництва* Випуск 2. 2024. С. 106-111. URL: <https://journals.udau.cherkasy.ua/index.php/visnyk/article/view/78/70>

14. Пушка, І. М., & Шлапак, В. П. (2024). Аналіз стану паркового середовища малих міст України та шляхи його удосконалення. *Науковий вісник НЛТУ України*, 34(3), 7-14. <https://doi.org/10.36930/40340301>

15. Пушка, І. М. (2024). Концептуальні засади реконструкції внутрішньоквартальних садів Центральної України. *Scientific Bulletin of UNFU*, 34(6), 49-54. <https://doi.org/10.36930/40340607>

16. Пушка, І. М. (2025). Оцінювання видового різноманіття та життєвого стану деревних насаджень парку «Дитячий»; міста Умані. *Scientific Bulletin of UNFU*, 35(4), 28-35. <https://doi.org/10.36930/40350403>

17. Пушка І.М. Стан паркового середовища м. Умань та шляхи його оптимізації *Перспективи розвитку лісового і садово-паркового господарства* : матер. наук.- практ. Інтернет-конференції (29 листопада 2022 року), Умань : Уманський НУС, 2022. С. 41-43.

18. Пушка І.М. Проблеми оптимізації зеленого простору міського середовища з урахуванням потреб населення з обмеженими фізичними можливостями *Перспективи розвитку лісового і садово-паркового господарства* : матер. Всеукраїнської наук.-практ. Інтернет-конференції (02 грудня 2023 року), Умань: Уманський НУС, 2023. С. 41-43.

19. Пушка І. М. Аналіз паркового середовища парку «Сокіл» м. Умань Черкаської області та шляхи його реконструкції. *Рослини та урбанізація: Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 1 лютого 2023 р.)*. Дніпро, 2023. С. 146-148.

13. ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

20. Барановська Н. Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва у культурній спадщині: етимологія поняття, історія створення та художньо-естетичні особливості / Надія Барановська // Historical and Cultural Studies. — Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. — С. 6–11. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/55644/2/2020_Baranoska_N-Memorial_parks_of_landscape_6-11.pdf

21. Вікторія Тарас Садово-паркове мистецтво: структура, функції, стильові ознаки URL: <http://nz.ethnology.lviv.ua/archiv/2017-5/5.pdf>

22. Вотінов М. А. Ландшафтна архітектура : конспект лекцій для студентів 2 курсу денної форми навчання освітнього рівня «бакалавр» із спеціальності 191 – Архітектура та містобудування освітньої програми Архітектура / М. А. Вотінов ; Харків. нац. ун-т. міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – 2-е вид., зі змінами. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. – 73 с URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/228030148.pdf>

23. Гатальська Н.В. Історичні та соціокультурні аспекти формування парків Києва. *Теорія та практика дизайну*. Вип. 26. 2022. Садово-паркове господарство. С. 248-259. URL: <file:///C:/Users/admin/Downloads/30.pdf>

24. Історико-містобудівні дослідження Києва: наукова монографія / за ред. Вечерського В. В., відп. за вип. Середюк О. М. Київ : Фенікс, 2011. 454 с.

25. Історичні відомості парків Києва : веб-сайт. URL : <http://shev.gov.ua> (дата звернення: 20.07.2020).

26. Ландшафтне мистецтво URL: <https://sites.google.com/site/landsaftnemistectvo2714/>

14. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Історія садово-паркового мистецтва» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>) та Положення про академічну мобільність (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/FVKB>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

15. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Історія садово-паркового мистецтва», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними працями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діяннях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2024/2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

1. Перерозподілено навантаження аудиторного навантаження та самостійної роботи відповідно до навчального плану.

2. Оновлено змістове наповнення лекцій.

3. Оновлено шкалу оцінювання знань студентів.

4. Оновлено методи дослідження.

5. Додано інформаційний ресурс та оновлено основну та допоміжну літературу.